

Warszawa, dn. 22.04.2022

Do:

Marszałek Województwa Mazowieckiego

Pan Struzik Adam

Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Pan Rakowski Ludwik

Radni Sejmiku Województwa Mazowieckiego:

Pan/Pani: Augustyniak Mirosław Jan, Bala Joanna, Białecka Ewa, Bittel Andrzej, Bornowska Katarzyna Anna, Brzezińska Anna, Cichocka Helena, Czapliński Artur Tomasz, Gołębiowski Łukasz, Góras Michał Tadeusz, Grabowski Marcin, Grodzki Michał, Kandyba Piotr, Kierzkowska Urszula Anna, Kołodziejcki Witold Czesław, Kowalski Jakub Piotr, Kucharski Tomasz Antoni, Kudelski Wojciech Józef, Kudlicki Łukasz, Lanc Elżbieta, Lisiecka Ewa, Lubiak Katarzyna, Milewski Mirosław Marian, Obermeyer Paweł Jerzy, Olszewski Damian Dariusz, Orliński Mirosław Adam, Orzełowska Janina Ewa, Paprocka-Ślusarska Wioletta, Podśędek Marcin, Prószyński Michał Feliks, Przybytniak Leszek Janusz, Raboszuk Wiesław Mariusz, Rajkowski Rafał Piotr, Rejczak Jan, Romanowski Rafał, Rytel Konrad Szymon, Skolimowski Krzysztof Piotr, Stalińska Dorota, Strzałkowski Krzysztof Grzegorz, Śmietanka Tomasz Józef, Traczyk Stefan, Winiarski Krzysztof, Wiśniakowski Bartosz, Wojnarowski Konrad, Wolszczak Anna, Zabłocki Wojciech Jakub, Zakrzewska Jadwiga Teresa, Ziątek Izabela, Żochowski Krzysztof Jan.

**Apel przedstawicieli sektora zdrowia w sprawie [projektu](#) nowelizacji
uchwały antysmogowej dla województwa mazowieckiego^[1]**

Szanowni Państwo,

jako przedstawiciele środowiska lekarskiego w napięciu obserwujemy ożywioną dyskusję dotyczącą projektu wprowadzenia zakazu stosowania paliw stałych na terenie m.st. Warszawy oraz kilku powiatów województwa mazowieckiego. Mając za absolutny priorytet

ochronę zdrowia obywateli i obywaterek Polski, zdecydowanie popieramy inicjatywy, które służą jeszcze skuteczniejszej walce z problemem smogu.

Polska od wielu lat boryka się ze znaczącym problemem zanieczyszczenia powietrza – liczne analizy pokazują, że nasz kraj osiąga najgorsze wyniki w UE pod względem jakości powietrza. Według danych Europejskiej Agencji Środowiska smog w Polsce prowadzi co roku do około 50 tys. przedwczesnych zgonów. Oddychanie zanieczyszczonym powietrzem nawet jeśli powoduje zgonu, to i tak często skutkuje rozwojem różnych chorób (m.in. choroby układu oddechowego, sercowo-naczyniowego, nerwowego, nowotwory, uszkodzenia mózgu, mniejszy obwód urodzeniowy głowy i waga urodzeniowa niemowląt, problemy z płodnością, obniżanie IQ w kolejnych pokoleniach, powiązania nawet z Alzheimerem czy cukrzycą). Problem ten nie omija również Mazowsza, gdzie mimo wprowadzenia w 2017 roku Uchwały Antysmogowej, nadal notowane są liczne przypadki przekroczeń dopuszczalnych limitów stężeń zanieczyszczeń. Jak zauważono w uzasadnieniu projektu uchwały, w samym 2021 roku:

„dla pyłu zawieszonego PM10: siedmiokrotnie został przekroczony poziom informowania, szesnastokrotnie ogłoszono ryzyko wystąpienia przekroczenia ww. poziomu, raz został przekroczony poziom alarmowy a dwukrotnie ogłoszono ryzyko wystąpienia jego przekroczenia. Ogłoszone zostało także trzykrotnie ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5, jak również trzykrotnie poziomu dopuszczalnego o okresie uśredniania wyników pomiarów 24 godziny dla pyłu zawieszonego PM10”.

Ponadto, jak wskazuje Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska w ostatniej [Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2020](#):

„w aglomeracji warszawskiej i strefie mazowieckiej zarejestrowano obszary przekroczenia średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10, a w strefie mazowieckiej przekroczenie średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 (faza II)”.

Warto podkreślić, że odnotowane przekroczenia odnoszą się do obowiązującego w kraju poziomu opartego na normach unijnych, które są obecnie rewidowane, gdyż bazują na nieaktualnych rekomendacjach Światowej Organizacji Zdrowia. WHO zaktualizowało swoje zalecenia we wrześniu 2021 roku, ze względu na dostępność dużo aktualniejszych i dokładniejszych dowodów naukowych o wpływie zanieczyszczenia powietrza na zdrowie, w tym badań pokazujących, że nawet niskie stężenia zanieczyszczeń mają negatywne konsekwencje dla zdrowia ludzi. Wyniki, które jeszcze niedawno spełniały wyznaczone limity, dziś łamią normy rekomendowane przez ekspertów ds. zdrowia.

Mając na uwadze powyższe oraz szczegółowe informacje umieszczone w uzasadnieniu projektu uchwały, **pragniemy zaapelować do Państwa o przyjęcie nowelizacji uchwały antysmogowej w obecnym brzmieniu** (druk 694). W naszej opinii bieżący tekst projektu otwiera furtkę do skuteczniejszej ochrony zdrowia obywateli i obywaterek województwa mazowieckiego. Ogranicza on bowiem możliwość używania w regionie instalacji grzewczych, których emisje mogą w znaczącym stopniu wpływać na pogorszenie stanu jakości powietrza, a

także zdrowia mieszkańców i mieszkank.

Chcielibyśmy również wyrazić głos sprzeciwu wobec skandalicznych komentarzy ze strony środowiska producentów oraz instalatorów kominków i pieców na biomasę, jakie padały podczas ostatnich spotkań komisji pod adresem przedstawicieli i przedstawicielek organizacji pozarządowych oraz samych organizacji ekologicznych. Głównym zamierzeniem tych osób jest odrzucenie przepisów antysmogowych w celu zachowania status quo oraz utrzymania swoich osobistych interesów, natomiast organizacje pozarządowe bronią interesu całego społeczeństwa i dążą do poprawy zdrowia publicznego. Mamy zatem nadzieję, że komentarze te nie będą przez Państwa uwzględniane jako liczące się argumenty w debacie nad przyjęciem projektu uchwały.

Liczymy na mądre decyzje radnych, które pozwolą w jak najkrótszym czasie poprawić jakość powietrza i sprawić, że mieszkańcy i mieszkanki województwa mazowieckiego będą mogli oddychać czystym i bezpiecznym dla zdrowia powietrzem. Obserwując ambitne podejście do kwestii zanieczyszczeń powietrza w innych krajach, jesteśmy pewni, że już czas wprowadzić ambitne regulacje w Polsce zarówno na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym – każdy dzień opóźnienia to kolejne osoby, które stracą zdrowie, a nawet życie z powodu oddychania zanieczyszczonym powietrzem.

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Hanke, Kierownik Zakładu Epidemiologii Środowiskowej, Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi

Prof. dr hab. n. med. Ewa Konduracka, Kardiolog, Specjalista chorób wewnętrznych, Collegium Medicum, Uniwersytet Jagielloński, Klinika Choroby Wieńcowej i Niewydolności Serca [cyt: "W trosce o zdrowie nas wszystkich gorąco popieram"]

Prof. dr hab. n. med. Michał Krzyżanowski, Visiting Professor, Environmental Research Group, School of Public Health, Imperial College London

Prof. dr hab. n. med. Bolesław Samoliński, profesor medycyny, Kierownik Katedry Zdrowia Publicznego i Środowiskowego oraz Zakładu Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii WUM

Dr hab. n. med. Filip Mejza, internista, pulmonolog

Dr hab. med. Wojciech Feleszko, pediatra, immunolog, Konsultant w dziedzinie Chorób płuc oraz immunologii klinicznej w Szpitalu Pediatrycznym WUM

Dr n. med. Piotr Dąbrowiecki, Przewodniczący Polskiej Federacji Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergię i POChP – Alergolog i specjalista chorób wewnętrznych

Dr inż. Grażyna Gałęzowska, Zakład Bioenergetyki i Fizjologii Wysiłku Fizycznego, Wydział

Nauk o Zdrowiu z Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Gdański Uniwersytet Medyczny, Przewodnicząca Oddziału Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej

Dr n. med. Dorota Jarosińska, WHO Europejskie Centrum Zdrowia i Środowiska

Dr n. med. Tadeusz Jędrzejczyk, Dyrektor Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, Specjalista ds. zdrowia publicznego, Gdański Uniwersytet Medyczny

Mgr Tomasz Jastrzębski, Zakład Zdrowia Publicznego, Katedra Zdrowia Publicznego i Środowiskowego, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Lek. Marek Kwiatkowski

Lek. Agata Okulus

Kacper Łuszczki, Wydziałowa Rada Studentów Collegium Medicum UZ

Weronika Michalak, Jacek Karaczun, HEAL Polska

osoby niebezpośrednio związane z sektorem zdrowia:

Prof. dr hab. Inż. Piotr Kleczkowski, prof. Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Dr hab. Zbigniew Karaczun, prof. SGGW, ekspert Koalicji Klimatycznej

[\[1\]](#) Uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.